

La llengua i la mare que ens va parir

written by Ferran Pujol Benlloch | 5 de novembre de 2021

Aquestes darreres setmanes descobrim que el català està de reculada –una expressió que en alguns dirigents i partits polítics també sembla de moda– i que el seu ús és minoritari. Efectivament, molta gent ja ho sabia o ho intuïa.

El que és segur, segur però que molt segur és que ningú pot dir que el sorprengui. No ens pot sorprendre perquè el català a Catalunya no val per a res.

Totes les llengües s'aprenen i usen en funció de la seva utilitat, dins i fora del seu àmbit. Quantes persones quan érem joves no volien estudiar anglès perquè “no el necessitarien”, perquè “no pensaven treballar a l'estranger mai”, perquè per ser un bon professional “no calia”? I quantes persones (jo m'hi inclouré) de grans han acabat anant de corcoll per aprendre'l i poder mantenir la feina?

El català és una llengua que no té CAP estat que la defensi, cert. També és evident que tampoc la defensen els seus parlants. Les lleis són necessàries però no suficients i d'ençà dels nostres dies, hom ha pensat que amb les lleis era suficient.

Els seus parlants no la defensen perquè la llengua es defensa en l'economia, entenent aquest concepte en la seva màxima definició. Els empresaris i els departaments de recursos humans no han exigit el coneixement real de la llengua per a posicions de cara al públic (com sí que han fet amb l'anglès o altres llengües, incloent-hi fer exàmens). Han actuat enfront del català com quan han exigit l'anglès, el rus, el xinès o l'alemany? La resposta és NO.

Per altra banda, els consumidors no han tingut cap problema a

ser atesos en qualsevol llengua. Hom ha vist com un caixer/caixera/caixeris d'un supermercat ha estat incapaç de dir ni "Bon dia" ni l'import en la llengua del client i, tot seguit, fer panys i mànigues per expressar l'import en anglès o francès al client just següent. Especialment en zones turístiques o grans ciutats.

Servidor fa anys que quan algú és incapaç de contestar-me en català li contesto en anglès, posats que hom parli el que li doni la gana, no hi veig problema. Així ho explico quan algun curiós em pregunta. I me'n vaig ofès. Però com diuen els meus fills, jo soc rarot i vell.

Tanmateix, com a consumidors tampoc deixem d'anar allà on són incapaços de dir "Bon dia" o un nombre no gaire llarg en català. Deixar d'anar-hi i amb educació i un somriure (si som capaços de fer una revolució amb somriures podríem ser capaços de fer això) dir-ho.

En fi, fora de la majoria d'espanyols que viuen a Catalunya que no el parlen perquè no volen, els hi fa fàstic (comencem a sincerar-nos, home!) i no s'han sentit mai catalans (culturalment parlant, sí civilment) la resta de nouvinguts no tindrien CAP problema d'aprendre català si això els dones accés, precisament, a les feines més precàries que solen ser les primeres que agafen per poder continuar creixent en el nostre país.

Ningú ni cap llei pot acusar de discriminació a qui no sap expressar-se en català perquè també seria "discriminatori" exigir qualsevol idioma que no fos espanyol o formació extra per assolir una feina.

El català està a les nostres mans i el seu valor també. L'empresari l'ha d'exigir i el consumidor ha de fer saber que ho vol.